

บทที่ 3

วิธิตำเนนการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี" นี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย 3 ประเภทคือ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่น ครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่นและในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่น และโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก โดยมีวิธิตำเนนการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครูจำนวน 130 คน และนักเรียนจำนวน 160 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 10 คน ครูจำนวน 65 คน และนักเรียน 80 คน จากโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่น และครูจำนวน 65 คน และนักเรียนจำนวน 80 คน จากโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 300 คน โดยมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้คือ

การเลือกโรงเรียน

1. ศึกษารายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่นระดับอำเภอจากหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งมีทั้งหมด 10 โรงเรียน และในการวิจัยครั้งนี้ไ้้นำโรงเรียนทั้งหมดมาศึกษา ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนสุพรรณภูมิ สังกัด สปอ. เมือง
2. โรงเรียนวัดทุ่งคอก สังกัด สปอ. สองพี่น้อง
3. โรงเรียนวัดทุ่งแฝก สังกัด สปอ. สามชุก
4. โรงเรียนคอนเจดีย์ สังกัด สปอ. คอนเจดีย์

5. โรงเรียนบางปลาม้า สังกัด สปอ.บางปลาม้า
6. โรงเรียนบ้านทุ่งนาคาปิ่น สังกัด สปอ.ค่านช้าง
7. โรงเรียนวัดคอกวัว สังกัด สปอ.อุทอง
8. โรงเรียนวัดปู่เจ้า สังกัด สปอ.ศรีประจันต์
9. โรงเรียนบ้านลาด สังกัด สปอ.เทิมบางนางบัว
10. โรงเรียนวัดหนองหลวง สังกัด สปก.หนองหญ้าไซ

2. เลือกโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก โดยการศึกษารายชื่อโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ในแต่ละอำเภอจากหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี แล้วสุ่มโรงเรียนดังกล่าวแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติให้เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเดียวกับโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่น มีขนาด และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การคมนาคม สภาพเศรษฐกิจ ที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่นอีก 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี สังกัด สปอ.เมือง
2. โรงเรียนวัดโพธาราม สังกัด สปอ.สองพี่น้อง
3. โรงเรียนวัดบางซาวก สังกัด สปอ.สามชุก
4. โรงเรียนวัดสระกระโจม สังกัด สปอ.ดอนเจดีย์
5. โรงเรียนบางใหญ่ สังกัด สปอ.บางปลาม้า
6. โรงเรียนบ้านใหม่กิโลแปด สังกัด สปอ.ค่านช้าง
7. โรงเรียนบ้านรางโธ้อ สังกัด สปอ.อุทอง
8. โรงเรียนบ้านหนองจิก สังกัด สปอ.ศรีประจันต์
9. โรงเรียนวัดหัวเขา สังกัด สปอ.เทิมบางนางบัว
10. โรงเรียนบ้านหนองโก สังกัด สปก.หนองหญ้าไซ

การเลือกผู้บริหาร

เลือกผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เด่นทุกโรงเรียนละ 1 คน โดยกำหนดให้เป็น ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเท่านั้น รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 10 คน

การเลือกครู

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างครูจากโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นตามชั้นต่อไปนี้
ชั้นที่ 1 ศึกษารายชื่อครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในแต่ละโรงเรียนซึ่งมี

จำนวนทั้งหมด 225 คน

ชั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อครูร้อยละ 30 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครูทั้งหมด 65 คน

2. เลือกกลุ่มตัวอย่างครูจากโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือกตามชั้นต่อไปนี้
ชั้นที่ 1 ศึกษารายชื่อครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในแต่ละโรงเรียนซึ่งมี

จำนวนทั้งหมด 174 คน

ชั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละโรงเรียนโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ให้ได้จำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเดียวกัน ได้กลุ่มตัวอย่างครูทั้งหมด 65 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างครูที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งหมด 130 คน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เก็บ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู	ชื่อโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู
1. โรงเรียนสุพรรณภูมิ	24	โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	24
2. โรงเรียนวัดทุ่งคอก	11	โรงเรียนโพธาราม	11
3. โรงเรียนวัดทุ่งแฝก	5	โรงเรียนวัดบางขวาง	5
4. โรงเรียนคอนเเจศย์	8	โรงเรียนวัดสระกระโจม	8
5. โรงเรียนบางปลาม้า	3	โรงเรียนบางใหญ่	3
6. โรงเรียนบ้านทุ่งนาตาปิ่น	3	โรงเรียนบ้านใหม่กิโลแปด	3
7. โรงเรียนวัดคอกวัว	2	โรงเรียนบ้านรางโพธิ์	2
8. โรงเรียนวัดปู่เจ้า	2	โรงเรียนบ้านหนองจิก	2
9. โรงเรียนบ้านลาด	2	โรงเรียนวัดหัวเขา	2
10. โรงเรียนวัดหนองหลวง	5	โรงเรียนบ้านหนองโก	5
รวม	65		65

การเลือกนักเรียน

เลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เก็บและโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือกร้อยละ 15 ของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ซึ่งมีจำนวน 1,066 คน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด 160 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีห้องเรียนเดียวมาทุกโรง ถ้าโรงใดมีห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากกว่า 1 ห้อง จะสุ่มมาโรงละ 1 ห้องโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยจับฉลากมาโรงละ 1 ห้อง

ขั้นที่ 2 สึกขารายชื่อนักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในขั้นที่ 1

ชั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในชั้นที่ 2 ห้องเรียนละ 8 คน โดยวิธี
 สุ่มแบบมีระบบ (Systematic sampling) ใ้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากโรงเรียน
 ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น 80 คน จากโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก 80 คน รวม
 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือแบบสอบถามครู และนักเรียนในโรงเรียน
 ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นและโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
 โรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น และแบบสังเกตการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่จัด
 กิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์
 ในโรงเรียน หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 หน่วยงาน คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา
 ตลอดจนสภาพการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา และศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม
 แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์จากตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำข้อมูลและวิธีสร้าง
 เครื่องมือมาสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครู ซึ่งมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของครู จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบเลือก
 ตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครู 4 คำนคือ

1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 2 ข้อ
 เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

2. ลักษณะของการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 2 ข้อ
 เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

3. ความร่วมมือในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์
จำนวน 9 ข้อ

4. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 7 ข้อ
(คำนที่ 3 และ 4 เป็นแบบประเมินค่า (Rating
scale))

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 9 ข้อ
เป็นแบบประเมินค่า (Rating scale)

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งมี 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของนักเรียน จำนวน 6 ข้อ
เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์
จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์
2 คำนคือ

1. ความร่วมมือในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์
จำนวน 4 ข้อ

2. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 7 ข้อ
(ทั้ง 2 คำนเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale))

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 7 ข้อ
เป็นแบบประเมินค่า (Rating scale)

4. สร้างแบบสังเกตการจัดกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 11 ข้อ โดยศึกษารูป
แบบการจัดกิจกรรมดีเด่นของ สุรพล จิตต์อำไพ (2527: 221-225) และแบบประเมิน
กิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

5. สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น แบบมี
โครงสร้าง (Structured interviews) ทั้งชนิดปลาย ปิด (Closed form)
และปลายเปิด (Opened form) โดยแยกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหาร จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการจกกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการจกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
จำนวน 2 ข้อ

6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน
2. อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 ท่าน
3. หัวหน้าโครงการส่งเสริมการจกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 ท่าน
4. คณะกรรมการจัดทำคู่มือการจกกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 ท่าน
5. ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 ท่าน
6. ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้รับผิดชอบกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 1 ท่าน
7. คณะกรรมการตัดสินกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2529 จำนวน 1 ท่าน

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของสำนวนภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอให้ปรับปรุงรูปแบบแบบสอบถามครู จากการประเมินค่า แบบเลือกตอบ มาเป็นแบบตีตาราง ตัดการสัมภาษณ์อายุของผู้บริหาร และเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วน ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขตาม

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้จำนวน 2 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน โดยสังเกตการจกกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนละ 1 วัน สัมภาษณ์ผู้บริหาร 2 คน ทดลองแบบสอบถามกับครู 10 คน และ

นักเรียน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงใหม่ ซึ่งปรากฏว่านักเรียนไม่เข้าใจการตอบแบบสอบถามประเมินค่า แบบตาราง จึงเปลี่ยนมาใช้แบบเลือกตอบอย่างเดิม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยมีหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้เวลาในการสังเกตและสัมภาษณ์โรงเรียนละ 1 วัน

แบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้นจำนวน 290 ชุด ใ้รับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ครบทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามทุกข้อ ตามเกณฑ์ของแบบสอบถามแต่ละข้อที่กำหนดไว้
2. นำคะแนนที่ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ หมายเลขแบบสอบถาม สถานภาพของผู้ตอบทุกข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน มาบันทึกลงในแบบ ลกรหัส ไอ บี เอ็ม (I.B.M.)
3. นำข้อมูลจากแบบลกรหัส ไอ บี เอ็ม ไปบันทึกลงในจานแม่เหล็ก (Diskette) แล้วนำไปเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (the Statistical Package for the Social Science) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้
 - ก. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ และข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ที่เป็นแบบเลือกตอบ นำมาหาค่าร้อยละ และเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
 - ข. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความร่วมมือในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ และปัญหาในการจัดกิจกรรมสหกรณ์

และปัญหาในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale)
นำมาหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา มากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5
ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา มาก มีค่าเท่ากับ 4
ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3
ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา น้อย มีค่าเท่ากับ 2
ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

ไม่ควรได้รับ, ไม่ได้รับตามสภาพจริง, ไม่มีปัญหา ไม่กำหนดค่าคะแนน

สำหรับการกำหนดน้ำหนักคะแนนในการแปลความหมายของการตอบแบบสอบถาม
ที่เป็นแบบประเมินค่าคือเกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00 คะแนน หมายถึง ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา มากที่สุด
3.50-4.49 คะแนน หมายถึง ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา มาก
2.50-3.49 คะแนน หมายถึง ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา ปานกลาง
1.50-2.49 คะแนน หมายถึง ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา น้อย
1.00-1.49 คะแนน หมายถึง ควรได้รับ, ได้รับตามสภาพจริง, มีปัญหา น้อยที่สุด

(ประคอง วรรณสูตร 2528 : 70)

หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำความคิดเห็นในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง
แต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบโดยหาค่าที่ (t-test) เสนอในรูปตารางประกอบการ
บรรยาย

4. นำข้อมูลที่ไ้จากการสังเกต และสัมภาษณ์ นำมาหาความถี่ เสนอแบบ
บรรยายประกอบการอภิปราย